

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 24
ΟΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ ΝΟΜΟΙ
ΤΟΥ 2018 ΕΩΣ 2023
ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΚΑΤΑ ΠΑΡΕΚΚΛΙΣΗ
ΜΕ ΑΡ. ΦΑΚ. ΠΑΦ/00745/2023
ΓΙΑ ΠΡΟΣΘΗΚΟΜΕΤΑΤΡΟΠΕΣ ΣΕ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΑΠΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΕΜΦΙΑΛΩΤΗΡΙΟΥ
ΠΟΣΙΜΟΥ ΝΕΡΟΥ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΝΑΡΙΤΑΣ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΠΑΦΟΥ

1. Εισαγωγή

Το Επαρχιακό Γραφείο του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως Πάφου απέστειλε στο Τμήμα Περιβάλλοντος επιστολή με αρ. φακέλου ΠΑΦ/00745/2023 και ημερομηνίας 23/08/2023 που αφορούσε αίτηση για χορήγηση Πολεοδομικής Άδειας κατά Παρέκκλιση των προνοιών της Δήλωσης Πολιτικής, για προσθηκομετατροπές σε γεωργική αποθήκη και ανέγερση εμφιαλωτηρίου πόσιμου νερού στην κοινότητα Αναρίτας της επαρχίας Πάφου, συνοδευόμενη από το έντυπο Έκθεσης Πληροφοριών σύμφωνα με το άρθρο 23 των Περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμων του 2018 έως 2023.

Με βάση την επιτόπια επίσκεψη, την διερεύνηση που πραγματοποιήθηκε και τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 24 ετοιμάστηκε η Αιτιολογημένη Διαπίστωση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

2. Περιγραφή και χωροθέτηση του Έργου

Περιγραφή του Έργου

Το έργο αφορά τη λειτουργία Εργοστασίου Εμφιάλωσης Πόσιμου Νερού, με μέγιστη δυναμικότητα εμφιάλωσης 10m³/ημέρα, στην κοινότητα Αναρίτας της Επαρχίας Πάφου. Τα κτίρια του προτεινόμενου έργου είναι ήδη κατασκευασμένα και έχει τοποθετηθεί ο απαραίτητος ηλεκτρομηχανολογικός εξοπλισμός. Στην παρούσα φάση, εντός του χώρου γίνεται παραγωγή μόνο πλαστικών φιαλών οι οποίες μεταφέρονται σε άλλο εμφιαλωτήριο προς πλήρωση. Με την πλήρη αδειοδότηση του Έργου, εντός του χώρου θα γίνεται και η εμφιάλωση του πόσιμου νερού.

Οι παραγωγικές διεργασίες που θα λαμβάνουν μέρος στο έργο είναι οι εξής:

1. Παραγωγή πλαστικών φιαλών:

Η πρώτη ύλη για την παραγωγή των φιαλών είναι το τερεφθαλικό πολυαιθυλένιο (PET) σε μορφή κόκκων, το οποίο παραλαμβάνεται συσκευασμένο και έτοιμο προς χρήση. Μέσω χοάνης τροφοδοσίας, το PET αρχικά διέρχεται από ξηραντήρα για απομάκρυνση της υγρασίας ενώ στη συνέχεια συμπιέζεται και θερμαίνεται. Αφού φτάσει στη σωστή θερμοκρασία, εγχύεται στην κοιλότητα του καλουπιού και ψύχεται γρήγορα, παράγοντας το πρόπλασμα (preform). Το πρόπλασμα μπορεί

να έχει διαφορετικό σχήμα και χωρητικότητα, ανάλογα με το καλούπι που θα χρησιμοποιηθεί. Στο τέλος πραγματοποιείται το «φύσημα», όπου με έγχυση αέρα, το πρόπλασμα τεντώνεται στην τελική του μορφή (πλαστική φιάλη). Το εργοστάσιο παράγει πλαστικές φιάλες χωρητικότητας από 5 μέχρι 20 λίτρα, ανάλογα με τις απαιτήσεις των πελατών, με μέγιστη δυναμικότητα παραγωγής 1.000 φιαλών/ημέρα.

2. Εμφιάλωση νερού:

Το νερό προς εμφιάλωση θα προέρχεται μέσω βυτιοφόρων από άλλες αδειοδοτημένες πηγές νερού και θα αποθηκεύεται προσωρινά σε δεξαμενή κατασκευασμένη από stainless steel. Στη συνέχεια, το νερό θα υπόκειται σε διήθηση μέσω διαδοχικών φίλτρων και θα περνά από δύο στάδια απολύμανσης με χρήση UV. Οι φιάλες από το κτίριο παραγωγής φιαλών θα μεταφέρονται στο κτίριο εμφιάλωσης εντός πλαστικών φιλμ, ώστε να μην έρχονται σε επαφή με το περιβάλλον. Ο καθαρισμός και η πλήρωση των φιαλών θα γίνεται σε ένα μόνο μηχάνημα, το οποίο εκτελεί όλες τις διεργασίες εντός ενός κλειστού και πλήρως αυτοματοποιημένου συστήματος. Αρχικά, οι φιάλες θα τοποθετούνται στη γραμμή μεταφοράς και σε πρώτο στάδιο θα πλένονται εξωτερικά και εσωτερικά για απομάκρυνση της σκόνης και μικρών σωματιδίων. Το νερό έκπλυσης θα ανακυκλώνεται εντός της διεργασίας, και στο τέλος κάθε ημέρας θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί για άρδευση της υφιστάμενης καλλιέργειας εντός του χώρου. Στη συνέχεια, οι φιάλες θα απολυμαίνονται με στόχο την απομάκρυνση παθογόνων οργανισμών και έπειτα θα πληρώνονται με το επεξεργασμένο νερό. Μετά την πλήρωση, οι φιάλες θα κλείνουν αεροστεγώς με ειδικά πώματα (τα οποία πρώτα πλένονται), τα οποία θα φτάνουν έτοιμα στο εργοστάσιο από εξωτερικό συνεργάτη. Τα πώματα αυτά είναι ειδικά σχεδιασμένα, ώστε να αποτρέπουν τις διαρροές και να μη φέρνουν σε επαφή το νερό με το εξωτερικό περιβάλλον. Στο τελικό στάδιο θα γίνεται η ετικετοποίηση των φιαλών, ενώ τα πληρωμένα μπουκάλια θα τοποθετούνται σε ξύλινες παλέτες, θα δεματοποιούνται και θα αποθηκεύονται προσωρινά μέχρι την μεταφορά τους στους πελάτες. Για τον καθαρισμό του εξοπλισμού εμφιάλωσης, θα χρησιμοποιηθεί σύστημα CIP (Clean In Place) και δεν θα απαιτείται η αποσυναρμολόγηση του εξοπλισμού για τον καθαρισμό του. Το κτίριο εμφιάλωσης θα έχει ελεγχόμενη θερμοκρασία και θα περιλαμβάνει κατάλληλο εξαερισμό ώστε να μην επιτρέπεται η αύξηση της θερμοκρασίας και της υγρασίας σε επίπεδα που θα θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια των προϊόντων. Το τελικό προϊόν θα αποθηκεύεται σε αποθήκη σε δροσερό και σκιερό μέρος, μακριά από πηγές θερμότητας και ακτινοβολίας, πριν την αποστολή του στους πελάτες. Για την απολύμανση του εξοπλισμού και των χώρων εμφιάλωσης, θα χρησιμοποιούνται κατάλληλα απολυμαντικά υλικά τα οποία θα αποθηκεύονται σε ειδικούς χώρους με ελεγχόμενη πρόσβαση. Η αποθήκευση και η χρήση των απολυμαντικών θα γίνεται βάσει των οδηγιών του κατασκευαστή και σύμφωνα με το Δελτίο Δεδομένων Ασφαλείας κάθε υλικού.

Η κατανάλωση πρώτων υλών κατά τη λειτουργία του Έργου αφορά:

- Κατανάλωση πόσιμου νερού προς εμφιάλωση.
- Κατανάλωση νερού από το προσωπικό, καθαρισμού των χώρων και πλύσιμο των φιαλών.
- Κατανάλωση απολυμαντικών.
- Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας.
- Πλαστικό PET σε μορφή κόκκων για την παραγωγή των φιαλών.
- Υλικά συσκευασίας (ξύλινες παλέτες, χάρτινα κιβώτια, πλαστικά πώματα και φιλμ περιτυλίγματος,).

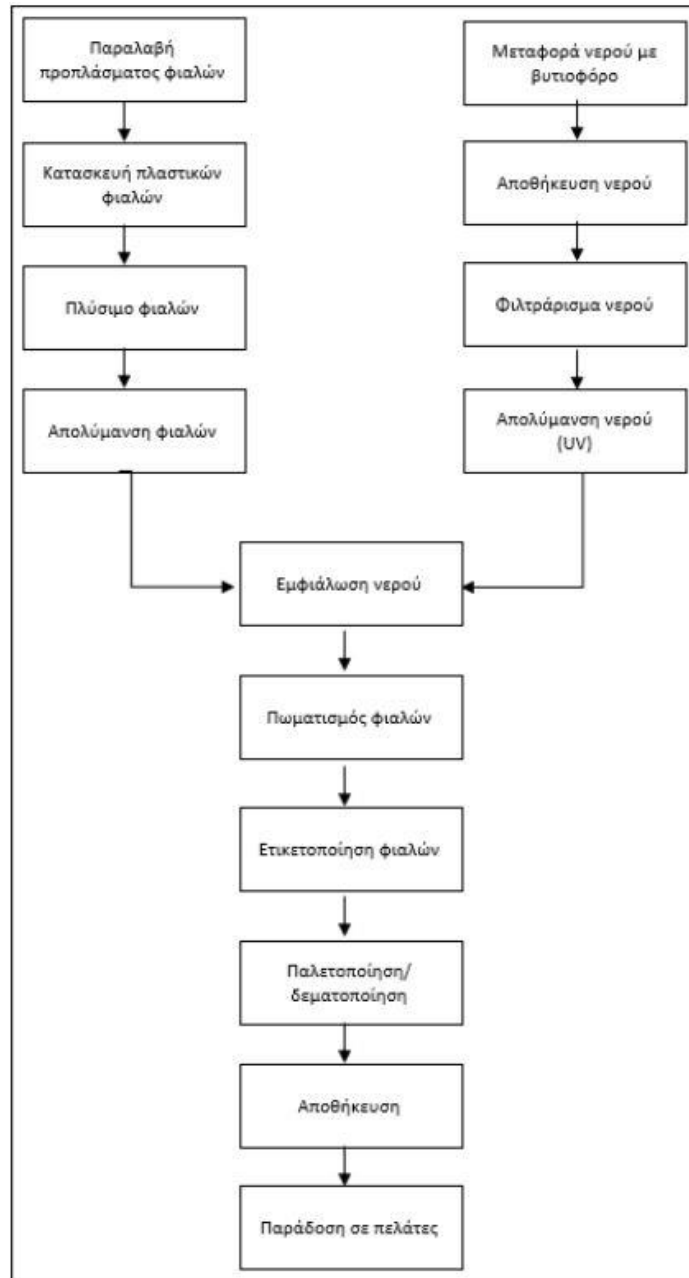
Τα παραγόμενα απόβλητα κατά τη λειτουργία του Έργου θα αφορούν:

- Αστικά λύματα από το προσωπικό.
- Νερά έκπλυσης φιαλών και εξοπλισμού εμφιάλωσης.

- Στερεά απορρίμματα οικιακού τύπου από το προσωπικό.
- Απόβλητα συσκευασιών (ελαττωματικές πλαστικές φιάλες, σπασμένες παλέτες κτλ).
- Χρησιμοποιημένα μηχανέλαια: Αφορούν μικρές ποσότητες που ενδέχεται να προκύψουν από τη συντήρηση του εξοπλισμού.
- Απολυμαντικές ουσίες εκτός προδιαγραφών.

Ο μόνιμος αριθμός εργαζομένων κατά τη λειτουργία του Έργου θα είναι 8 άτομα.

Συνοπτικά, η διεργασία της εμφιάλωσης που θα ακολουθείται παρουσιάζεται στο πιο κάτω διάγραμμα.

Εικόνα 1: Διάγραμμα ροής διεργασίας εμφιάλωσης πόσιμου νερού

Χωροθέτηση

Το έργο βρίσκεται εντός του τεμαχίου 216 του Φ/Σχ. 0/2-157-344 (Τμήμα 4), συνολικής έκτασης 6.845 τ.μ., στην τοποθεσία «Κουτσουλιά», 600 μ. νότια από την Κοινότητα Αναρίτας. Σύμφωνα με τη Δήλωση Πολιτικής της Επαρχίας Πάφου (Χωροταξική περιοχή XII - 2017), η περιοχή μελέτης εμπίπτει εξολοκλήρου εντός πολεοδομικής ζώνης Ζ1.

Βορειοδυτικά του τεμαχίου σε απόσταση 150 μ., περίπου, βρίσκονται μεμονωμένες κατοικίες. Η περιοχή βορειοανατολικά και νοτιοανατολικά του τεμαχίου, εμπίπτει εντός Πολεοδομικής Γεωργικής Ζώνης Γ3. Η πλησιέστερη οικιστική ζώνη Η5α είναι της κοινότητας Αναρίτας, η οποία βρίσκεται σε απόσταση 220 μ., βόρεια του τεμαχίου. Ο οικιστικός πυρήνας της κοινότητας Αναρίτας βρίσκεται 600 μ., περίπου, στα βόρεια της περιοχής μελέτης, ενώ η ευρύτερη περιοχή μελέτης αποτελείται από διάσπαρτες καλλιέργειες, τεμάχια ακαλλιέργητης γης, και οικιστικές και τουριστικές μονάδες.

Το Έργο βρίσκεται 900 μ., περίπου, βορειοανατολικά από τον κυκλικό κόμβο «45», ο οποίος συνδέει τον αυτοκινητόδρομο Α6 (Λεμεσού-Πάφου) με το Διεθνές Αεροδρόμιο Πάφου και 3 χλμ., περίπου, δυτικά από το φράγμα του Ασπρόκρεμμου.

Η πρόσβαση στο εμφιαλωτήριο πραγματοποιείται μέσω του βορειοδυτικού συνόρου του Έργου, μέσω του υφιστάμενου δευτερεύοντος οδικού δικτύου της περιοχής το οποίο καταλήγει στην οδό Αγίου Γεωργίου προς τα δυτικά και στην οδό Σπύρου Κυπριανού προς τα βόρεια.

Το έργο σε σχέση με την υφιστάμενη κατάσταση του περιβάλλοντος στην ευρύτερη περιοχή μελέτης, χωροθετείται σε θέση όπου απέχει τις ακόλουθες αποστάσεις από φυσικά και ανθρωπογενή στοιχεία ως ακολούθως:

- Εντός μικτού αναδασμού.
- 150 μ. περίπου, από τις πλησιέστερες μεμονωμένες κατοικίες.
- 600 μ. περίπου, νοτιοανατολικά από τον οικιστικό πυρήνα της κοινότητας Αναρίτας.
- 1000 μ. περίπου, δυτικά από τις περιοχές του Δικτύου Natura 2000, Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΔΖ) «Ξερός Ποταμός» και Ζώνη Ειδική Προστασίας (ΖΕΠ) «Ξερός Ποταμός».
- Εκτός περάσματος αποδημητικών πτηνών.

Κατασκευαστικές εργασίες

Το έργο περιλαμβάνει δύο ξεχωριστά κτίρια, το κτίριο παραγωγής φιαλών και το εμφιαλωτήριο νερού. Το κτίριο παραγωγής φιαλών έχει εμβαδό 462,8 τ.μ. και ύψος 5,35 μ., και πέραν του χώρου παραγωγής, περιλαμβάνει τις αποθήκες πρώτων υλών και τους χώρους υγιεινής του προσωπικού. Το κτίριο εμφιάλωσης έχει εμβαδό 216,2 τ.μ. και ύψος 5,35 μ.. Τα κτίρια είναι κατασκευασμένα από μεταλλικές κολώνες και είναι επενδυμένα με φύλλα αλουμινίου τα οποία είναι μη εύφλεκτα, ανθεκτικά στη διάβρωση και έχουν μεγάλη διάρκεια ζωής.

Το τεμάχιο είναι περιφραγμένο από γαλβανιζέ πλέγμα ύψους 2,10 μ., ενώ στην είσοδο υπάρχει μεταλλική συρόμενη πόρτα, ύψους επίσης 2,10 μ.. Στην είσοδο του έργου υπάρχουν θέσεις στάθμευσης αυτοκινήτων και φορτηγών, ενώ στο ανατολικό και στο νότιο τμήμα του τεμαχίου υπάρχει μικρή υφιστάμενη καλλιέργεια ελαιόδεντρων, η οποία διατηρήθηκε εντός του Έργου.

Για το έργο δεν θα πραγματοποιηθούν άλλες κατασκευαστικές εργασίες, αφού είναι ήδη ολοκληρωμένο.

Απιολογημένη Διαπίστωση για προσθηκομετατροπές σε γεωργική αποθήκη και ανέγερση εμφιαλωτηρίου πόσιμου νερού στην κοινότητα Αναρίτας (ΠΑΦ/00745/2023)

Διερεύνηση από την Περιβαλλοντική Αρχή:

Λόγω του ότι το έργο είναι υφιστάμενο, η Περιβαλλοντική Αρχή έκρινε απαραίτητο όπως ανατρέξει σε δορυφορικές φωτογραφίες μέσω του λογισμικού *Google Earth*, για να διαφανούν οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την κατασκευή του. Ο κύριος του έργου έχει εξασφαλίσει Άδεια Οικοδομής με αρ. Φακ.: Β37/2017 για γεωργική αποθήκη 96 τ.μ. και περίφραξη. Παρόλα αυτά, έχει προχωρήσει στην ανέγερση εμφιαλωτηρίου πόσιμου νερού χωρίς να εξασφαλίσει τις απαραίτητες άδειες και παραλείποντας να διενεργήσει περιβαλλοντική μελέτη πριν την κατασκευή του, όπως προβλέπεται από τους περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμους 2018 έως 2023.

Με βάση τις δορυφορικές φωτογραφίες εξάχθηκαν τα ακόλουθα συμπεράσματα:

1. Πριν την κατασκευή του έργου το τεμάχιο αποτελείτο από φυτεία δέντρων και καλλιεργούμενη έκταση πιθανόν σιτηρών (Εικόνα 2: δορυφορική φωτογραφία 5/2016).
2. Σε κάποια περίοδο από τον Μάιο του 2016 μέχρι και τον Δεκέμβριο του 2017, ανεγείρεται το πρώτο κτίριο παράνομα, στην περιοχή που αποτελείτο από καλλιεργούμενη έκταση πιθανόν σιτηρών (Εικόνα 3: δορυφορική φωτογραφία 12/2017).
3. Τον Ιούνιο του 2018 ξεκινούν οι εργασίες κατασκευής του δεύτερου κτιρίου παράνομα, στην περιοχή που αποτελείτο από καλλιεργούμενη έκταση (Εικόνα 4: δορυφορική φωτογραφία 6/2018).
4. Τον Σεπτέμβριο του 2018 ολοκληρώνονται οι εργασίες κατασκευής του δεύτερου κτιρίου παράνομα (Εικόνα 5: δορυφορική φωτογραφία 9/2018).
5. Στην Εικόνα 6: δορυφορική φωτογραφία 4/2023 παρουσιάζεται το έργο ολοκληρωμένο.

Με βάση τα πιο πάνω συμπεραίνεται ότι από την κατασκευή του έργου έχει επηρεαστεί μόνο η έκταση που χρησιμοποιείτο για καλλιέργεια πιθανόν σιτηρών.

Εικόνα 2: δορυφορική φωτογραφία Μάιος 2016

Εικόνα 3: δορυφορική φωτογραφία Δεκέμβριος 2017

Εικόνα 4: δορυφορική φωτογραφία Ιούνιος 2018

Εικόνα 5: δορυφορική φωτογραφία Σεπτέμβριος 2018

Εικόνα 6: δορυφορική φωτογραφία Απρίλιος 2023

Αιτιολογημένη Διαπίστωση για προσθηκομετατροπές σε γεωργική αποθήκη και ανέγερση εμφιαλωτηρίου πόσιμου νερού στην κοινότητα Αναρίτας (ΠΑΦ/00745/2023)

3. Περιγραφή των περιβαλλοντικών στοιχείων που ενδέχεται να επηρεαστούν σοβαρά από το έργο και επιπτώσεων που το έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον σύμφωνα με την έκθεση πληροφοριών

Κατά τη λειτουργία:

- 3.1 Αλλαγή στη χρήση γης.
- 3.2 Παραγωγή αστικών στερεών αποβλήτων.
- 3.3 Παραγωγή αστικών υγρών αποβλήτων.
- 3.4 Χρήση ηλεκτρικής ενέργειας.
- 3.5 Έμμεση εκπομπή διοξειδίου του άνθρακα στην ατμόσφαιρα, λόγω χρήσης ηλεκτρικής ενέργειας.
- 3.6 Σφράγιση του εδάφους συνολικής έκτασης 2.053 τ.μ. και 30% του τεμαχίου.
- 3.7 Χρήση 20 κ.μ/ημέρα περίπου, νερού για τις ανάγκες των εγκαταστάσεων.
- 3.8 Μικρή αύξηση των επιπέδων θορύβου της περιοχής.
- 3.9 Μικρή αύξηση της κυκλοφοριακής κίνησης της περιοχής.
- 3.10 Εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου λόγω της διακίνησης των οχημάτων στην περιοχή.

4. Περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν επιπτώσεις στο περιβάλλον

Κατά τη λειτουργία:

- 4.1 Να τηρούνται όλες οι διατάξεις του «Οδηγού Υγιεινής για τις επιχειρήσεις εμφιάλωσης νερού» του Υπουργείου Υγείας.
- 4.2 Αποφυγή άσκοπων εργασιών που εκπέμπουν ψηλά επίπεδα θορύβου.
- 4.3 Αποφυγή διέλευσης φορτηγών και οχημάτων εντός της κατοικημένης περιοχής.
- 4.4 Τυχόν εξωτερικός νυκτερινός φωτισμός να είναι προσανατολισμένος προς το έδαφος και όχι προς υφιστάμενες κατοικίες.
- 4.5 Οι εξωτερικοί χώροι της εγκατάστασης να είναι καθαροί και τακτοποιημένοι.
- 4.6 Λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων για την ελαχιστοποίηση της πιθανότητας εκδήλωσης φωτιάς, έκρηξης ή δημιουργίας περιστατικού ρύπανσης στον αέρα, στο έδαφος ή στα επιφανειακά ή και υπόγεια ύδατα, που μπορούν να απειλήσουν την ανθρώπινη υγεία ή και το περιβάλλον. Να υπάρχει η απαραίτητη υποδομή (πχ δεξαμενή νερού, αντλία, πυροσβεστικές φωλιές) και ετοιμότητα εκ μέρους του κύριου του έργου για αντιμετώπιση πυρκαγιάς, έκρηξης και άλλων έκτακτων περιστατικών που θα επηρεάσουν το ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον.

- 4.7 Γίνεται εισήγηση όπως εφαρμοστεί Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης EMAS (EcoManagement and Audit Scheme) ή άλλου παρόμοιου Συστήματος για την ανάπτυξη. Με την εφαρμογή του, δίνεται η δυνατότητα για συνεχείς βελτιώσεις στις περιβαλλοντικές επιδόσεις τη επιχείρησης, ενισχύοντας ταυτόχρονα και την ανταγωνιστικότητα της. Το λογότυπο του EMAS έχει τη δυνατότητα να χρησιμοποιηθεί και ως μέσο μάρκετινγκ και πωλήσεων, προωθώντας τις βέλτιστες περιβαλλοντικές επιδόσεις μιας επιχείρησης. Συστήνεται η επαλήθευση του Συστήματος Περιβαλλοντικής διαχείρισης από τρίτο ανεξάρτητο επαληθευτή, πρακτική η οποία ακολουθείται π.χ. για την καταχώρηση στο μητρώο EMAS του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης της ΕΕ.
- 4.8 Προτείνεται όπως πραγματοποιούνται περιοδικές χημικές και μικροβιολογικές αναλύσεις του προς διανομή εμφιαλωμένου νερού, τηρώντας τα όρια βάσει της εκάστοτε ισχύουσας σχετικής νομοθεσίας.
- 4.9 Να διεξαχθεί από το Γενικό Χημείο του Κράτους σε συνεργασία με τις Υγειονομικές Υπηρεσίες, χημικός και μικροβιολογικός έλεγχος του νερού «από το σημείο στο οποίο το νερό τοποθετείται στις φιάλες» σύμφωνα με το Άρθρο 10 του περί της Ποιότητας του Νερού Ανθρώπινης Κατανάλωσης (παρακολούθηση και έλεγχος) Νόμο του 2001 και 2005 (Ν. 87(Ι)/2001).
- 4.10 Να υποβληθεί αίτηση για καταχώρηση του εμφιαλωτηρίου στο μητρώο του Διευθυντή Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας σύμφωνα με το Άρθρο 3(1) και 3(2) των περί Υγιεινής και του Επίσημου Ελέγχου των Τροφίμων Κανονισμών του 2006 (Κ.Δ.Π. 320/2006).
- 4.11 Περιορισμός της λειτουργίας του εμφιαλωτηρίου κατά τις εργάσιμες ώρες μόνο.
- 4.12 Κατά τη λειτουργία του εμφιαλωτηρίου, να ενσωματωθούν κατάλληλα υλικά ηχομόνωσης στο κέλυφος των κτιρίων έτσι ώστε να περιοριστεί στο μέγιστο δυνατό βαθμό η όχληση της πανίδας της περιοχής από τον θόρυβο.
- 4.13 Περιμετρική φύτευση δέντρων τα οποία θα δρουν σαν φυσικός φράκτης.
- 4.14 Διατήρηση και ενίσχυση της υφιστάμενης βλάστησης εντός του τεμαχίου.
- 4.15 Οι δραστηριότητες του Έργου να μην επεκτείνονται πέραν των ορίων της εγκατάστασης.
- 4.16 Χρήση χαμηλού φωτισμού στους εξωτερικούς χώρους.
- 4.17 Να μην αποθηκεύονται πρώτες ύλες ούτε να απορρίπτονται στερεά απόβλητα στους εξωτερικούς χώρους του έργου ή σε γειτονικά τεμάχια.
- 4.18 Προτείνεται όπως κατασκευαστεί σύστημα συλλογής των όμβριων υδάτων το οποίο θα εξυπηρετεί τους ανοικτούς χώρους του εμφιαλωτηρίου. Τα όμβρια ύδατα να περνούν από κατάλληλα συστήματα (π.χ. σύστημα λιποπαγίδας) ώστε να αποφεύγεται η απόρριψη τυχόν ρυπογόνων ουσιών στο έδαφος ή στα νερά πριν την διοχέτευση τους στον τελικό αποδέκτη.
- 4.19 Κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του έργου να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα απόβλητα που θα προκύπτουν, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή, όταν αυτό είναι

τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στα υπόγεια και επιφανειακά ύδατα.

- 4.20 Τα στερεά και επικίνδυνα απόβλητα από τις διάφορες εργασίες λειτουργίας να αποθηκεύονται προσωρινά σε κατάλληλα στεγανά δοχεία που να διατηρούνται σε καλή κατάσταση και να μην παρουσιάζουν διαρροές, σε κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο εντός των ορίων της ανάπτυξης, στον οποίο θα υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση και σχετική σήμανση, με αδιαπέραστες επιφάνειες και προστατευμένα από τις καιρικές συνθήκες. Στη συνέχεια να παραδίδονται χωρίς καθυστέρηση σε αδειοδοτημένους συλλέκτες για μετέπειτα διάθεση σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης, σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2022.
- 4.21 Απαγορεύεται η διάθεση στο έδαφος ή/και το υπέδαφος ή στα νερά ουσιών που ρυπαίνουν ή τείνουν να ρυπάνουν τα υπόγεια ή/και τα επιφανειακά νερά ή/και το έδαφος, σύμφωνα με το Άρθρο 6 των περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμων του 2002 μέχρι 2013.
- 4.22 Η σηπτική δεξαμενή να αδειάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα και τα λύματα να μεταφέρονται σε αδειοδοτημένες μονάδες προς επεξεργασία. Να μην γίνεται απόρριψη των λυμάτων απευθείας επί του εδάφους.
- 4.23 Οι επικίνδυνες ουσίες, απορρυπαντικά, απολυμαντικά, εντομοκτόνα κ.ά. θα πρέπει να αποθηκεύονται σε ειδικούς χώρους που κλειδώνουν και χρησιμοποιούνται μόνο από το ειδικά εκπαιδευμένο και εξουσιοδοτημένο προσωπικό.
- 4.24 Προτείνεται η εγκατάσταση συστημάτων εξοικονόμησης νερού (π.χ. ανιχνευτές κίνησης), η τοποθέτηση βρυσών ελεγχόμενης ροής στους νιπτήρες και η τοποθέτηση καζανάκιων δύο στάσεων ή ελεγχόμενης ροής στις τουαλέτες.
- 4.25 Όπου είναι δυνατόν, προτείνεται η χρήση οικολογικών προϊόντων καθαρισμού και η χρήση βιοαποικοδομήσιμων σακουλιών σκυβάλων.
- 4.26 Όλα τα χημικά καθαριστικά που ενδεχομένως να χρησιμοποιηθούν θα πρέπει να συνοδεύονται με αντίστοιχο πιστοποιητικό καταλληλότητας από τον κατασκευαστή τους για τη χρήση τους συγκεκριμένα στην διαδικασία εμφιάλωσης νερού και να φέρουν εξειδικευμένες οδηγίες χρήσης και προστασίας του προσωπικού που θα τα χειρίζεται αλλά και συγκεκριμένες προδιαγραφές διάθεσης-διαχείρισης μετά την χρήση τους, ως απόβλητα.
- 4.27 Σε περίπτωση χρήσης οχημάτων μεταφοράς προϊόντων στους αποθηκευτικούς χώρους, αυτά προτείνεται όπως είναι ηλεκτροκίνητα και όχι πετρελαιοκίνητα, πληρώνοντας τους απαραίτητους κανόνες καθαριότητας για την αποφυγή επιμολύνσεων.
- 4.28 Τα προϊόντα που σχετίζονται με την ενέργεια (λαμπτήρες, θερμαντήρες χώρου, θερμαντήρες νερού και άλλος ηλεκτρικός και ηλεκτρομηχανολογικός εξοπλισμός) να είναι υψηλής ενεργειακής απόδοσης και να συμμορφώνονται με τις πρόνοιες του περί του Καθορισμού των Απαιτήσεων Οικολογικού Σχεδιασμού των Συνδεδόμενων με την Ενέργεια Προϊόντων Νόμου του 2011 (Αρ. 17(Ι)/2011) και τους σχετικούς Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει της Οδηγίας 2009/125/ΕΚ για τις ελάχιστες απαιτήσεις σχεδιασμού που πρέπει να πληρούν τα προϊόντα που συνδέονται με την ενέργεια πριν αυτά διατεθούν στην αγορά ή τεθούν σε λειτουργία.

- 4.29 Χρήση κατάλληλων αυτόματων συστημάτων και αισθητήρων για τη θέρμανση, κλιματισμό και φωτισμό του εμφιαλωτηρίου, όπου είναι εφικτό.
- 4.30 Να εξεταστεί η δυνατότητα για χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, όπως η εγκατάσταση φωτοβολταϊκού συστήματος.
- 4.31 Αναφορικά με τα συστήματα ψύξης και κλιματισμού που θα βρίσκονται στην εγκατάσταση, ο κύριος του έργου υποχρεούται να τηρεί τις πρόνοιες του Νόμου, 46(Ι)/2017, περί ορισμένων φθοριούχων αερίων (ανάκτηση, πρόληψη διαρροών, περιβαλλοντική καταστροφή αερίων) καθώς και των Κ.Δ.Π. Κανονισμών 335/2018 που προκύπτουν από αυτόν (πιστοποίηση προσωπικού που ασκεί εργασίες σε ψυκτικό εξοπλισμό). Να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην επιλογή του ψυκτικού μέσου/συστήματος καθότι τίθενται αυστηρά χρονοδιαγράμματα απαγορεύσεων χρήσης για πλειάδα ψυκτικών μέσων/εξοπλισμού (Κανονισμός 517/2014/ΕΚ, Παράρτημα ΙΙΙ).
- 4.32 Αποφυγή αχρείαστης σφράγισης του εδάφους πέραν των κτιριακών εγκαταστάσεων του εμφιαλωτηρίου.
- 4.33 Απαγορεύεται η διάθεση στο έδαφος ή/και το υπέδαφος ή στα νερά ουσιών που ρυπαίνουν ή τείνουν να ρυπάνουν τα υπόγεια ή/και τα επιφανειακά νερά ή/και το έδαφος, σύμφωνα με το Άρθρο 6 των περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμων του 2002 μέχρι 2013.
- 4.34 Τα απορριπτόμενα προπλάσματα μπουκαλιών, πλαστικά μπουκάλια pet, πώματα, νάιλον, χαρτόνια και ξύλινα παλέτα που έχουν φθαρεί (β) – (η), πρέπει να διατίθενται σε συλλέκτη/μεταφορέα καταχωρημένο στο αρχείο για το συγκεκριμένο ρεύμα αποβλήτων στην Κύπρο και ακολούθως για διαχείριση σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους, 2011 έως 2022.
- 4.35 Απαγορεύεται αυστηρά η καύση αποβλήτων ή άλλων ουσιών ή αντικειμένων.

5. Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση

Δεν εφαρμόζεται λόγω του ότι το τεμάχιο βρίσκεται σε απόσταση από τις πλησιέστερες περιοχές του Δικτύου Natura 2000.

6. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Για αξιολόγηση του έργου η Περιβαλλοντική Αρχή έλαβε σοβαρά υπόψη της, Γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα που αφορά τους περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμους 2018 έως 2021 και ειδικά την αξιολόγηση έργων υπό μερική ή ολική υλοποίηση ημερ. 31.3.2022, που ερμηνεύει τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου για το εν λόγω θέμα καθώς και την Απόφαση της Ε. Επιτροπής (8560 final) σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Με βάση τα πιο πάνω, συνοψίζονται τα ακόλουθα:

- Είναι σαφές ότι πριν τη χορήγηση άδειας, τα έργα να υποβάλλονται σε αξιολόγηση για τις επιπτώσεις τους με στόχο να αποφεύγονται οι εξ' αρχής περιβαλλοντικές επιπτώσεις πριν την υλοποίηση του έργου και όχι να καταπολεμούνται μετά οι συνέπειες των επιπτώσεων αυτών μετά τη κατασκευή ή/και λειτουργία του.

- Σε περίπτωση «παράλειψης» της διενέργειας περιβαλλοντικής μελέτης, υπάρχει υποχρέωση να λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα να θεραπεύσουν την παράλειψη αυτή.
- Κατ' εξαίρεση και υπό προϋποθέσεις μπορεί να εξετάζεται περιβαλλοντική μελέτη εκ των υστέρων για έργα που υλοποιήθηκαν ή είναι σε προχωρημένο στάδιο υλοποίησης. Οι εξαιρέσεις δεν μπορούν να χρησιμοποιούνται κατά κανόνα για εξέταση έργων που δεν ακολούθησαν τη νόμιμη διαδικασία.

Για το συγκεκριμένο έργο, έχουν ληφθεί υπόψη τα πιο κάτω:

- Ο κύριος του έργου έχει εξασφαλίσει Άδεια Οικοδομής για το εν λόγω τεμάχιο, για ανέγερση γεωργικής αποθήκης 96 τ.μ. και περίφραξης με αρ. φακ.: Β37/2017 και η εν λόγω αποθήκη δεν έχει κατασκευαστεί.
- Η Περιβαλλοντική Αρχή έχει πλήρη εικόνα της υφιστάμενης κατάστασης και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων πριν από το χρόνο υλοποίησης του έργου, καθώς και κατά τη κατασκευή και λειτουργία του.

Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τη κατασκευή και λειτουργία του έργου επικεντρώνονται στα πιο κάτω:

- Το κυριότερο θέμα της προτεινόμενης ανάπτυξης εστιάζει κυρίως στην αλλαγή χρήση γης, αφού χωροθετείται εντός μικτού αναδασμού.
- Από την κατασκευή του έργου δεν διαπιστώνεται να επηρεάστηκαν οποιαδήποτε ήδη χλωρίδας, πανίδας, υπόγεια ή επιφανειακά ύδατα, προστατευόμενα είδη κ.α.
- Το έργο χωροθετείται σε απόσταση από περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιοχές και άλλους περιβαλλοντικά ευαίσθητους αποδέκτες.
- Το έργο κρίνεται τόσο κατά την κατασκευή του όσο κατά την λειτουργία του ως ήπιο χωρίς σοβαρές ή μη αναστρέψιμες περιβαλλοντικές επιπτώσεις.
- Η παρούσα Γνωμοδότηση της Περιβαλλοντικής Αρχής, ασχέτως τελικού αποτελέσματος, θεωρείται θεραπεία ως προς την παράνομη πράξη, και θέτει όρους που να αφορούν την λειτουργία του έργου για να λειτουργεί με περιβαλλοντικά ορθολογιστικό τρόπο.

Οποιαδήποτε άλλη κατασκευή και λειτουργία του έργου θα πρέπει να ανασταλεί μέχρι την εξασφάλιση όλων των απαραίτητων αδειών (πολεοδομική και άδεια οικοδομής).

Η Περιβαλλοντική Αρχή, κατά τη διαμόρφωση της θέσης της, αφού έλαβε υπόψη:

- τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 του Νόμου,
- τα κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος του Νόμου,
- την διερεύνηση που πραγματοποιήθηκε,
- την επιτόπια επίσκεψη.

δε φέρει ένσταση στην υλοποίηση του έργου υπό τους όρους / προϋποθέσεις που αναφέρονται στο **Παράρτημα Όρων** που επισυνάπτεται.

Επιπρόσθετα, η Περιβαλλοντική Αρχή, με βάση το άρθρο 24(5) του Νόμου, παραθέτει τους βασικούς λόγους για τους οποίους δεν απαιτείται Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον, με αναφορά στα σχετικά κριτήρια του Τέταρτου Παραρτήματος.

Συγκεκριμένα, οι λόγοι είναι οι ακόλουθοι:

Χαρακτηριστικά του έργου: Το προτεινόμενο έργο αφορά την λειτουργία εγκατάστασης εμφιάλωσης πόσιμου νερού. Το έργο θεωρείται ως ήπιο χωρίς σοβαρές μη αναστρέψιμες περιβαλλοντικές επιπτώσεις και έχει κοινά χαρακτηριστικά με άλλα έργα στην περιοχή, χωρίς αλλαγή της τοπογραφίας αλλά με διαφορετική χρήση από την προβλεπόμενη.

Τοποθεσία του έργου:

Το έργο χωροθετείται εντός του τεμαχίου 216 του Φ/Σχ. 0/2-157-344, συνολικής έκτασης 6.845 τ.μ., στην τοποθεσία «Κουτσουλιά». Σύμφωνα με τη Δήλωση Πολιτικής της Επαρχίας Πάφου (Χωροταξική περιοχή XII - 2017), η περιοχή μελέτης εμπίπτει εξολοκλήρου εντός μικτού αναδασμού και πολεοδομικής ζώνης Ζ1 ενώ βορειοδυτικά του τεμαχίου βρίσκονται μεμονωμένες κατοικίες. Το προτεινόμενο έργο βρίσκεται σε απόσταση από περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιοχές. Η αίτηση για έκδοση πολεοδομικής άδειας γίνεται κατά παρέκκλιση.

Τύπος και χαρακτηριστικά των ενδεχόμενων επιπτώσεων: Από τη λειτουργία του έργου δεν αναμένεται να υπάρχουν πρόσθετες πιέσεις ή μόνιμες και μη αναστρέψιμες επιπτώσεις.

Οι επιπτώσεις λειτουργία του έργου με τα προτεινόμενα μέτρα μετριασμού, θα είναι διαχειρίσιμες.

Ανδρέας Χρυσάνθου
Για Αν. Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή

Αρ. Φακ.: 02.10.011.016.004
22 Φεβρουαρίου 2024

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΟΡΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ
ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΚΑΤΑ ΠΑΡΕΚΚΛΙΣΗ ΠΑΦ/00745/2023
ΓΙΑ ΠΡΟΣΘΗΚΟΜΕΤΑΤΡΟΠΕΣ ΣΕ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΑΠΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΕΜΦΙΑΛΩΤΗΡΙΟΥ
ΠΟΣΙΜΟΥ ΝΕΡΟΥ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΝΑΡΙΤΑΣ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΠΑΦΟΥ

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: Γενικοί Όροι

- 1.1. Ο κύριος του έργου φέρει ακέραιη την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με την παρούσα Αιτιολογημένη Διαπίστωση.
- 1.2. Ο κύριος του έργου δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση τήρησης διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη σχετικής ρητής αναφοράς στους περιβαλλοντικούς όρους του έργου.
- 1.3. Κατά την λειτουργία του έργου να γίνουν όλες οι απαιτούμενες ενέργειες και να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα, έτσι ώστε να διασφαλίζεται:
  - η τήρηση των περιβαλλοντικών όρων
  - η αντιμετώπιση και αποκατάσταση τυχόν δυσάρεστων περιβαλλοντικών καταστάσεων που οφείλονται στην λειτουργία του έργου.
- 1.4. Όλες οι εργασίες λειτουργίας του έργου να συμμορφώνονται με τους σχετικούς με την Προστασία του Περιβάλλοντος Νόμους, Κανονισμούς, Διατάγματα και Τροποποιήσεις που διέπουν αυτούς όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή και αντικαθίστανται.
- 1.5. Σε περίπτωση οποιασδήποτε αλλαγής στο έργο και πριν την έναρξη οποιωνδήποτε εργασιών να ενημερωθεί η Περιβαλλοντική Αρχή με σκοπό τη διερεύνηση για το κατά πόσο οι εργασίες που επίκεινται να διεκπεραιωθούν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμων του 2018 έως το 2023.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο λειτουργίας του έργου:

- 3.1 Απαγορεύεται η διάθεση στο έδαφος ή / και το υπέδαφος, στα επιφανειακά ή παράκτια νερά ή ουσιών που ρυπαίνουν ή τείνουν να ρυπάνουν τα υπόγεια, ή και τα επιφανειακά νερά ή το έδαφος σύμφωνα με το άρθρο 6 των περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμων του 2002 έως 2013.
- 3.2 Απαγορεύεται η διάθεση των υγρών αποβλήτων σε απορροφητικούς λάκκους / τάφρους.
- 3.3 Τα απόβλητα από τους υγειονομικούς χώρους (αποχωρητήρια ή/και κουζίνα κλπ) του εμφιαλωτηρίου να διοχετεύονται σε στεγανή δεξαμενή, η οποία με ευθύνη του ιδιοκτήτη, να αδειάζεται από αδειοδοτημένους συλλέκτες/μεταφορείς και να παραδίδονται σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση για διαχείριση.
- 3.4 Τυχόν ανάγκες εξωτερικού φωτισμού να ελαχιστοποιηθούν με τρόπο έτσι ώστε να μπορούν να εκτελούνται οι διάφορες δραστηριότητες και ταυτόχρονα να μην επιφέρουν καμία επίπτωση στο γειτονικό ευρύτερο περιβάλλον. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την όσο το δυνατό μειωμένη ένταση φωτός, με τη χρήση εστιασμένου και καθοδηγούμενου φωτισμού όπου αυτό είναι απαραίτητο, με τη

χρήση φώτων πολύ κοντά στο έδαφος, τη χρήση χρονοδιακοπών για την έγκαιρη διακοπή φωτός που πιθανόν να επηρεάσει την περιοχή ή να συμβάλει στην φωταύγεια.

- 3.5 Τα υγρά απόβλητα που θα παράγονται από την παραγωγική διαδικασία καθώς και από τους χώρους υγιεινής του προσωπικού να αποθηκεύονται προσωρινά σε στεγανή κλειστή δεξαμενή χωρητικότητας και ακολούθως να μεταφέρονται σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση για επεξεργασίας τους.
- 3.6 Να διεξαχθεί από το Γενικό Χημείο του Κράτους σε συνεργασία με τις Υγειονομικές Υπηρεσίες, χημικός και μικροβιολογικός έλεγχος του νερού «από το σημείο στο οποίο το νερό τοποθετείται στις φιάλες» σύμφωνα με το Άρθρο 10 του περί της Ποιότητας του Νερού Ανθρώπινης Κατανάλωσης (παρακολούθηση και έλεγχος) Νόμο του 2001 και 2005 (Ν. 87(Ι)/2001).
- 3.7 Τα απόβλητα συσκευασίας που θα προκύπτουν να συλλέγονται, να διαχωρίζονται, να αποθηκεύονται προσωρινά και να παραδίδονται σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης σύμφωνα με τους περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμους του 2002 μέχρι 2005 και τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 και 2022.
- 3.8 Τυχόν μεταχειρισμένα μηχανέλαια από τη συντήρηση εξοπλισμού να συλλέγονται σε κατάλληλους περιέκτες και να διατίθενται σε αδειοδοτημένους συλλέκτες σύμφωνα με τους περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων (Διαχείριση Χρησιμοποιημένων Ορυκτελαίων) Κανονισμούς του 2002 (Κ.Δ.Π. 637/2002).
- 3.9 Να υποβληθεί αίτηση για καταχώρηση του εμφιαλωτηρίου στο μητρώο του Διευθυντή Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας σύμφωνα με το Άρθρο 3(1) και 3(2) των περί Υγιεινής και του Επίσημου Ελέγχου των Τροφίμων Κανονισμών του 2006 (Κ.Δ.Π. 320/2006).
- 3.10 Να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για εξασφάλιση χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης και εξοικονόμησης ενέργειας. Να εξεταστεί η δυνατότητα για χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας όπως η εγκατάσταση φωτοβολταϊκού συστήματος.
- 3.11 Να γίνεται χρήση φυσικών λιπασμάτων ως εδαφοβελτιωτικό και αποφυγή ψεκασμάτων με χημικά στους χώρους πρασίνου του έργου.
- 3.12 Αναφορικά με τα συστήματα ψύξης και κλιματισμού που θα βρίσκονται στην εγκατάσταση, ο κύριος του έργου υποχρεούται να τηρεί τις πρόνοιες του Νόμου, 46(Ι)/2017, περί ορισμένων φθοριούχων αερίων (ανάκτηση, πρόληψη διαρροών, περιβαλλοντική καταστροφή αερίων) καθώς και των Κ.Δ.Π. Κανονισμών 335/2018 που προκύπτουν από αυτόν (πιστοποίηση προσωπικού που ασκεί εργασίες σε ψυκτικό εξοπλισμό). Να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην επιλογή του ψυκτικού μέσου/συστήματος καθότι τίθενται αυστηρά χρονοδιαγράμματα απαγορεύσεων χρήσης για πλειάδα ψυκτικών μέσων/εξοπλισμού (Κανονισμός 517/2014/ΕΚ, Παράρτημα ΙΙΙ).
- 3.13 Προτείνεται όπως διερευνηθεί κατά πόσον υπάρχει η δυνατότητα υποβολής αίτησης για απονομή στο εμφιαλωτήριο του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Σήματος EU ECOLABEL (σχετικές πληροφορίες για το Οικολογικό Σήμα της ΕΕ και τη διαδικασία υποβολής αίτησης και εξασφάλιση βρίσκονται στην ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος στη διεύθυνση www.moa.gov.cy/environment, Τομέας Αειφόρου Ανάπτυξης, Οικολογικό Σήμα ECOLABEL).

3.14 Τα στερεά απόβλητα αποτελούνται από: (α) Αστικού τύπου στερεά απόβλητα, (β) Απορριπτόμενα προπλάσματα μπουκαλιών, (γ) Ελαττωματικά πλαστικά μπουκάλια *pet* μετά το φούσκωμα του προπλάσματος, (δ) Ελαττωματικά πώματα, (ε) Νάilon, (στ) Χαρτόνια και (η) Ξύλινα παλέτα που έχουν φθαρεί, να διαχειρίζονται ως εξής:

i. Τα αστικού τύπου στερεά απόβλητα (α), πρέπει να διατίθενται σε συλλέκτη/μεταφορέα καταχωρημένο στο αρχείο διαχειριστών αποβλήτων για το συγκεκριμένο ρεύμα αποβλήτων στην Κύπρο και ακολούθως για διαχείριση, σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους, 2011 έως 2022.

ii. Τα απορριπτόμενα προπλάσματα μπουκαλιών, πλαστικά μπουκάλια *pet*, πώματα, νάilon, χαρτόνια και ξύλινα παλέτα που έχουν φθαρεί (β) – (η), πρέπει να διατίθενται σε συλλέκτη/μεταφορέα καταχωρημένο στο αρχείο για το συγκεκριμένο ρεύμα αποβλήτων στην Κύπρο και ακολούθως για διαχείριση σε αδειοδοτημένη εγκατάσταση διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους, 2011 έως 2022.

3.15 Να μελετηθούν σύγχρονα συστήματα εξοικονόμησης ενέργειας. Προτείνονται τα πιο κάτω μέτρα :

- Φωτισμός με αισθητήρες ή αυτόματους χρονοδιακόπτες σε χώρους με περιοδική χρήση, όπως διαδρόμους, χώρους υγιεινής, κοινόχρηστους χώρους κλπ.
- Τοποθέτηση διπλών υαλοστασίων.
- Χρήση λαμπτήρων τύπου LED στον εξωτερικό και περιμετρικό φωτισμό των κτηρίων και των χώρων στάθμευσης.

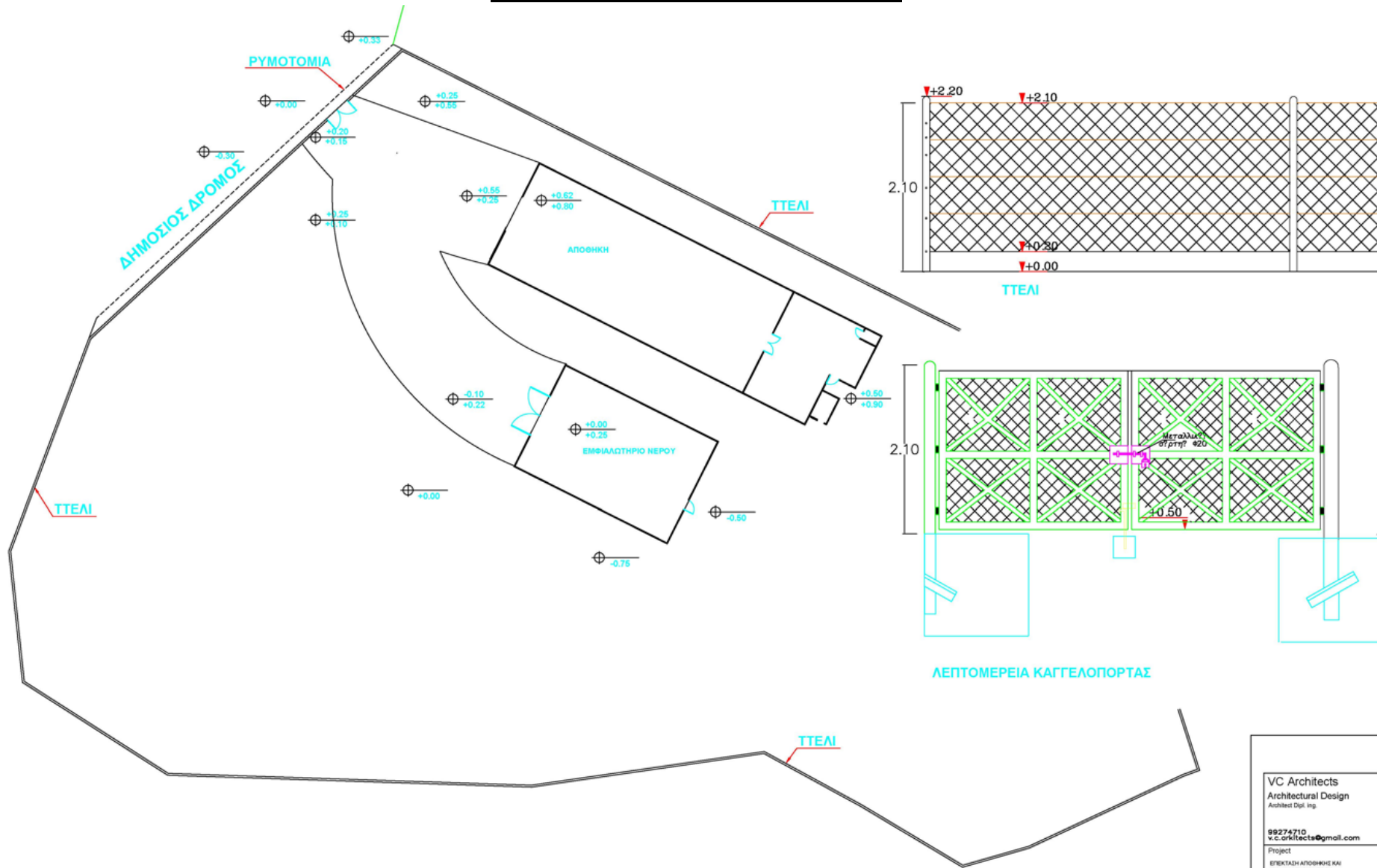
3.16 Να εγκατασταθούν σύγχρονα συστήματα εξοικονόμησης νερού. Προτείνονται:

- Τοποθέτηση βρυσών ελεγχόμενης ροής και
- Τοποθέτηση καζανακίων δύο στάσεων ή ελεγχόμενης ροής στις τουαλέτες.

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
22 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ, 2024

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 - ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

VC Architects Architectural Design Architect Dipl. Ing. 99274710 v.c.architects@gmail.com	
Project ΕΠΕΚΔΟΣΗ ΑΠΟΘΗΚΗΣ ΚΑΙ ΕΜΦΙΑΛΩΤΗΡΙΟΥ ΝΕΡΟΥ ΚΑΤΕΡΝΑΣ ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΣΤΗΝ ΑΝΑΡΙΑΤΑ	
Drawing title ΎΠΟΦΑΣΜΑ	Drawing No A1
Date Sheet 4/2022	Scale 1:250 @ A2